

Sygn. akt II KK 414/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 października 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Stępka (przewodniczący)

SSN Marek Pietruszyński (sprawozdawca)

SSN Eugeniusz Wildowicz

Protokolant Emilia Bieńczak

w sprawie **A. S.**

skazanego za przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.,

po rozpoznaniu w dniu 11 października 2021 r.

w Izbie Karnej

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

kasacji Rzecznika Praw Obywatelskich

wniesionej na korzyść skazanego od prawomocnego

wyroku Sądu Rejonowego w P.

z dnia 25 stycznia 2018 r., sygn. akt II K (...),

**uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę A.S. do
ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w P..**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w P. z dnia 25 stycznia 2018 r., sygn. II K (...) A. S. został skazany za popełnienie przestępstwa określonego w art. 286§1 k.k. w

zw. z art. 64§1 k.k. - popełnionego w dniu 15 maja 2015 r. - na karę roku pozbawienia wolności. W wyroku tym orzeczono wobec oskarżonego obowiązek naprawienia wyrządzonej szkody.

Wyrok ten uprawomocnił się bez postępowania odwoławczego.

Kasację od tego orzeczenia na korzyść A. S. wniósł Rzecznik Praw Obywatelskich zarzucając mu rażące i mające wpływ na treść wyroku naruszenie prawa procesowego art. 410 k.p.k. oraz art. 7 k.p.k., polegające na oparciu rozstrzygnięcia jedynie na części materiału dowodowego ujawnionego na rozprawie, co skutkowało dowolnym przyjęciem, że oskarżony zarzucanego mu czynu dopuścił się w ciągu 5 lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności za umyślne przestępstwo podobne i w konsekwencji zastosowaniem wobec niego recydywy zwyczajnej, podczas gdy z ujawnionych na rozprawie odpisów wyroków wydanych wobec oskarżonego wynika, iż żadnej kary pozbawienia wolności, przed popełnieniem czynu będącego przedmiotem tego postępowania, oskarżony ten w powyższym okresie nie odbywał. W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w P. do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył , co następuje.

Kasacja jest oczywiście zasadna, co uzasadniało jej rozpoznanie na posiedzeniu w trybie art. 535§5 k.p.k.

Trafnie podniesiono w kasacji, że Sąd pierwszej instancji oparł swoje rozstrzygnięcie jedynie na części materiału dowodowego. Zaliczył bowiem co prawda do materiału dowodowego sprawy odpisy wyroków zapadłych wobec oskarżonego, informacje wynikające z Krajowego Rejestru Karnego, dotyczące skazań oskarżonego, ale poddał je wybiórczej analizie procesowej, czego efektem było nietrafne ustalenie przypisujące oskarżonemu popełnienie czynu w warunkach powrotu do przestępstwa.

Jak wynika z tych odpisów wyroków oskarżony, przed datą czynu, będącego przedmiotem tego postępowania, tj. przed 15 maja 2015 r., był prawomocnie

skazany w sprawie Sądu Rejonowego w G. (sygn. II K [...] /13) – wyrokiem z dnia 7 marca 2013 r. za przestępstwo z art. 13§1 k.k. w zw. z art. 286§1 k.k. na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 3 lat. Postanowieniem z dnia 18 kwietnia 2016 r. zostało zarządzone wykonanie warunkowo zawieszanej kary pozbawienia wolności. Następnym wyrokiem był wyrok Sądu Rejonowego w P. z dnia 30 października 2013 r., sygn. III K (...), w którym m.in. za przestępstwo z art. 286§1 k.k. wymierzono oskarżonemu karę 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 5 lat i 100 stawek dziennych grzywny po 30 zł każda stawka. Na poczet kary grzywny zaliczono oskarżonemu okres tymczasowego aresztowania od 30 sierpnia do 13 września 2013 r. Kolejnym wyrokiem był wyrok Sądu Rejonowego w S. z dnia 21 stycznia 2014 r., sygn. IX K (...), mocą którego za przypisany oskarżonemu czyn m.in. z art. 286§1 k.k. wymierzona została kara 10 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawieszono na okres próby 3 lat, przy czym wykonanie warunkowo zawieszanej kary pozbawienia wolności zarządzono postanowieniem z dnia 15 marca 2016 r.

Z Informacji z Krajowego Rejestru Karnego nie wynika aby w sprawie III K (...) Sądu Rejonowego w P. zarządzone zostało wykonanie warunkowo zawieszanej kary pozbawienia wolności.

Wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w K. z dnia 16 stycznia 2018 r., sygn. II K (...) połączono m.in. kary pozbawienia wolności orzeczone we wskazanych powyżej sprawach i orzeczono karę łączną 7 lat pozbawienia wolności i 250 stawek dziennych grzywny po 20 zł każda stawka. Następnie wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w P. z dnia 5 czerwca 2020 r., sygn. II K (...) połączono kary pozbawienia wolności orzeczone w wyroku Sądu Rejonowego w K. z dnia 16 stycznia 2018 r., sygn. II K (...) z karą roku pozbawienia wolności orzeczoną wyrokiem Sądu Rejonowego w P. z dnia 25 stycznia 2018 r., sygn. II K (...) (stanowiącego przedmiot kasacji) i orzeczono karę 7 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności zaliczając skazanemu na poczet kary okresy pozbawienia wolności ze sprawy II K (...) od dnia 7 sierpnia 2012 r. do 9 sierpnia 2012 r. i od 30 sierpnia 2013 r. do 13 września 2013 r. oraz od 16 września 2017 r. do 5 czerwca 2020 r.

W kontekście poczynionych rozważań dotyczących kar na jakie został skazany oskarżony i ich wykonania podnieść należało, że w wypadku warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności, kara ta może stanowić podstawę ustalenia powrotu do przestępstwa, jeżeli nastąpiło prawomocne zarządzenie jej wykonania, a skazany popełnił podobne przestępstwo umyślne w ciągu 5 lat po tym zarządzeniu i po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary za umyślne przestępstwo podobne do przestępstwa, za które był już skazany (wyrok SN z dnia 15 lutego 2005 r., III KK 348/04).

W świetle powyższych dowodów brak było podstaw do ustalenia, że skazany w dniu popełnienia występkę będącego przedmiotem postępowania przed Sądem Rejonowym w P. (sygn. akt: II K (...)) odbył co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności za którykolwiek z występków osądzonych we wskazanych sprawach.

Zatem w świetle całokształtu materiału dowodowego ujawnionego na rozprawie przed Sądem pierwszej instancji, brak było podstaw do zakwalifikowania zarzuconego i przypisanego oskarżonemu czynu jako popełnionego w warunkach powrotu do przestępstwa (art. 64§1 k.k.). W tej sytuacji Sąd Rejonowy w P. dokonując odmiennego ustalenia we wskazanym zakresie rażąco naruszył wskazane w kasacji przepisy procedury karnej. Oceniając wpływ zaistniałego uchybienia na treść wyroku uznać należało, że jest on istotny. Powrót do przestępstwa stanowi z reguły istotną okoliczność obciążającą przy ustalaniu wymiaru kary za popełnione przestępstwo, a skazanie w warunkach powrotu do przestępstwa może mieć negatywne konsekwencje w przyszłości, w razie ubiegania się skazanego o warunkowe przedterminowe zwolnienie z odbycia reszty kary.

Następstwem wskazanego naruszenia była konieczność uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy Sądowi Rejonowemu w P. do ponownego rozpoznania. Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd weźmie pod uwagę rozważanie faktyczno-prawne Sądu Najwyższego i procedując ponownie będzie miał na uwadze treść art. 413§2 pkt 1 k.p.k.

Z tych względów orzeczono jak na wstępie.